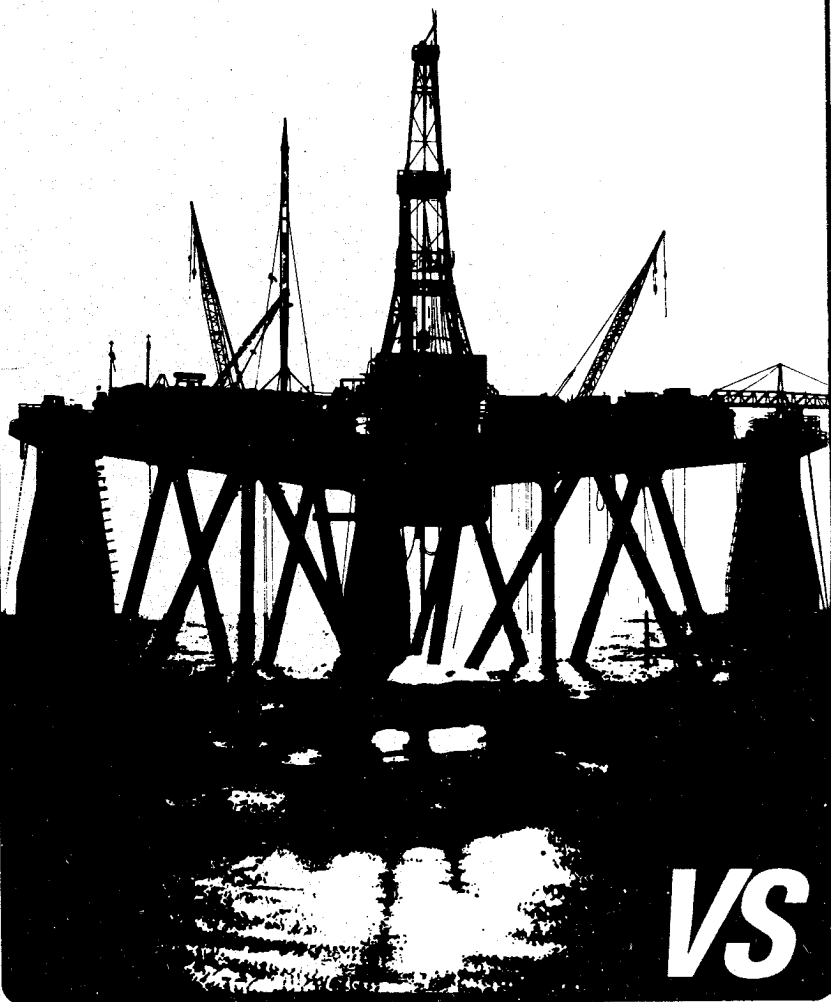

Fratag A.P. Møller bevillingen

De økonomiske konsekvenser

VS

De økonomiske konsekvenser af DUC-koncessionen

»VERDENS BEDSTE KONCESSION«

Den danske koncession er blevet kaldt for verdens bedste — for olieselskaberne. Danmark er det eneste land i verden, der stadig har en koncession der er opbygget efter de principper, olieselskaberne brugte til nærmest at stjæle olien i Mellemøsten i 30'erne.

De koncessioner, man bruger i den norske og den engelske del af Nordsøen, er opbygges, så det sikres:

- At olieselskaberne holder en høj efterforskningsaktivitet. (De har ikke noget imod at gemme olien, mens den stiger i pris).
- At olieselskaberne efterforsker grundigt. (F.eks. borer helt ned til grundfjeldet, så man kan være sikker på, om der er olie eller ej. De vil ellers gerne nøjes med at lave de billigste og sikreste boringer).
- At en stor del af olien bliver ført ind til det pågældende land. (Olieselskaberne vil selvfølgelig helst selv bestemme, hvem de skal sælge olien eller gassen til).
- At en så stor del af fortjenesten som overhovedet muligt bliver i det pågældende land. (Hvilket sikres ved særdeles kraftige beskatninger af olieselskaberne — i Norge betaler de f.eks. helt op til 91% i skat).

Den danske koncession sikrer intet af alt dette. Det eneste den sikrer er, at Danmark ikke får noget som helst ud af sine energiresourcer. Med den nugældende koncession kan de danske energiresourcer hverken bruges som et redskab i en fornuftig energipolitik eller til at give en nationaløkonomisk gevinst.

KONCESSIONENS

BESKATNINGSBESTEMMELSER

DUC skal ifølge den nugældende koncession betale en såkaldt Royalty afgift på 8,5%. DUC kan ikke slippe for at betale den. Derudover skal DUC — dvs. A.P.Møller, Chevron, Texaco og Shell — betale den almindelige selskabsskat på 40%. Men der vil næppe blive betalt ret mange penge i selskabsskat.

Dansk Børeselskab — A.P.Møller selskabet i DUC — har sikret sig imod at betale selskabsskat ved at bruge gældsbreve mellem egne selskaber til finansiering af Nordsøaktiviteterne. Derved kan man sikre, at overskuddet forsvinder som rente til A.P.Møller selskaberne »Svendborg« og »1912« og i sidste ende havner i A.P.Møllers skattefrie fond.

De andre multinationale selskaber i DUC har formentlig lavet tilsvarende arrangementer. Olieselskaberne har i hvert fald indtil nu kunnet unddrage sig beskatning, når det passede dem.

Tilbage står, at staten er sikker på, at få de 8,5%, mens de multinationale selskaber løber med resten. Når man sammenligner med de norske forhold, hvor staten kan inddrage op til 91% af indtægterne bliver dansk koncessionspolitik helt grotesk.

DUC's FORTJENESTE

Ingen ved hvor meget olie og gas der findes i den danske undergrund. Det skyldes DUC's utroligt lave efterforskningsaktivitet. Op til 1977 er der kun foretaget 34 efterforskningsboringer i den danske del af Nordsøen, og efter 1977 er efterforskningsaktiviteten blevet systematisk reduceret.

Til trods for den ringe efterforskningsaktivitet er indtil nu i den danske del af Nordsøen fundet nok olie og gas til at dække ca. 40% af den danske energiforsyning i 25 år. Derudover har statens konsulenter DeGolyer og MacNaughton skønnet, at der i hvert fald nok vil kunne findes lidt mere sådan, at man kan regne med, at de danske energiresourcer vil kunne dække 40% af behovet i 35-40 år.

Dette svarer til en samlet værdi af ikke mindre end 300 milliarder (i 1980 priser). Det koster selvfølgelig noget i investeringer og driftsudgifter at få det op. Men ifølge DUC's og regeringens egne oplysninger drejer det sig om højst 32 milliarder for hele perioden — incl. det beløb som allerede er blevet brugt helt tilbage til 1962.

Staten får, som allerede nævnt, ifølge den nugældende koncession en afgift på 8,5% af værdien — i alt ca. 25 milliarder. Tilbage bliver en fortjeneste til DUC på op mod 250 milliarder — svarende til 125.000 kr. fra hver husstand her i landet.

Desuden vil de stadigt stigende energipriser faktisk gøre DUC's fortjeneste en del større — og der er gode muligheder for, at en ordentlig efterforskning vil afsløre betydeligt større energimængder end der her er regnet med.

KONCESSIONENS BETYDNING FOR BETALINGSBALANCEN

I betragtning af den rørende omsorg de borgerlige og socialdemokraterne nærer for betalingsbalancen, når der skal gennemføres såkaldte besparelser på de offentlige budgetter, så er det interessant, hvor lidt de interesserer sig for betalingsbalancen, når det drejer sig om de danske energiresourcer og DUC's profitter.

Den nugældende koncession vil nemlig betyde, at milliardindtægterne fra Nordsøen næppe vil forbedre betalingsbalancen overhovedet, mens de ved en nationalisering kunne pille enhver form for dramatik

ud af betalingsbalanceproblemerne, kunne give skattelettelser og eller sætte en masse mennesker i arbejde.

Indtægterne fra Nordsøen vil kun forbedre den danske betalingsbalance i *den udstrækning de bliver i Danmark*. Den eneste del af milliardgevinsterne man helt sikkert kan sige *vil* blive i Danmark er de 8,5%, staten får i afgift. Resten vil formentlig blive ført ud af landet. (Medmindre olieselskaberne lige pludselig skulle finde på helt at lægge deres politik om og begynde frivilligt at betale skat i Danmark. Men hvorfor skulle de finde på det?).

Og fra de 8,5%, som skulle kunne forbedre betalingsbalancen, skal trækkes den import der er nødvendig for at etablere og drive de forskellige anlæg. Facit bliver tæt på et stort rundt nul.

(Under forespørgselsdebatten om energiresourcerne bekræftede energiministeren retningslinjerne i denne fremstilling af problemet).

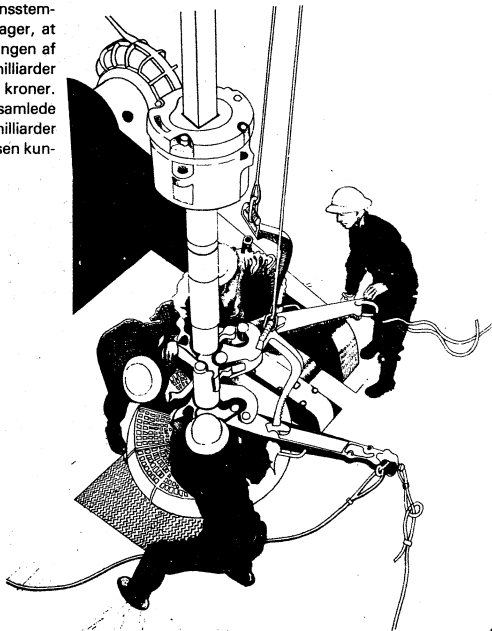
Ved en nationalisering ville alle indtægterne fra den danske undergrund havne i statskassen og dermed blive i Danmark. Og det er mange penge det drejer sig om. Hvis man forsigtigt regner med den olie og gas der allerede er fundet og i overensstemmelse med DeGolyer og MacNaughton antager, at man vil finde en smule mere, så vil forbedringen af betalingsbalancen netto kunne blive på 5,5 milliarder om året i 30 år — eller i alt ca. 164 milliarder kroner. Dette kan sammenlignes med, at Danmarks samlede gæld til udlandet i øjeblikket er på godt 100 milliarder kroner. Hvis man tænkte sig, at olien og gassen kun-

ne blive pumpet op og solgt på een gang, ville den altså kunne finansiere den samlede danske gæld til udlandet. Men den kunne jo også bruges til at sætte folk i arbejde. Eller bygge de daginstitutioner der mangler. Eller...

VS MENER, AT LANDETS EGNE ENERGIRESSOURCER SKAL BIDRAGE TIL AT SIKRE ENERGIFORSYNINGEN OG, AT VÆRDIEN SKAL KOMME BEFOLKNINGEN TIL GODE.

Kilder: Jerome Davis m.fl.: »Danmark og Nordsøen«, Informations Forlag 1980 (Bind 2 kapitel 6).

Fortryk af folketingets forhandlinger — 23/10 80 — Forespørgsel om energiresourcerne i den danske undergrund.

VS

VS MENER, AT LANDETS EGNE ENERGIRESSOURCER SKAL BIDRAGE TIL AT SIKRE ENERGI-FORSYNINGEN OG, AT VÆRDIEN SKAL KOMME BEFOLKNINGEN TIL GODE.

